

KIJKEN, KIJKEN NAAR KOPEN

RAPPORT
GEMEENTE WESTERVELD

Koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2015

Oktober 2015

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2015/107

Datum

Oktober 2015

Opdrachtgever

Gemeente Westerveld

Auteurs

Ruud Esselink
Thijs Lenderink

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

1. Kort vooraf	6
1.1 De winkelwereld is veranderd	6
1.2 Doel van het onderzoek	6
2. Koopstromen	10
2.1 Kerngegevens op gemeenteniveau	10
2.2 Dagelijkse sector op kernniveau	11
2.3 Niet-dagelijkse sector op kernniveau	12
2.4 Koopstromen tussen kernen Westerveld	14
2.5 Conclusie	14
3. Economisch functioneren	17
3.1 Inleiding	17
3.2 Detailhandelsomzet	17
3.3 Conclusie	18
4. Inzicht in koopgedrag	20
4.1 Inleiding	20
4.2 Bezoekfrequentie, -motief en vervoermiddel	20
4.3 Beoordeling winkelvoorzieningen	21
4.4 Conclusie	22

5. Oriëntatie op aanvullende winkelmogelijkheden.....	24
5.1 Inleiding	24
5.2 Koopzondag	24
5.3 Koopavond	24
5.4 Markt	25
5.5 Online winkelen	26
5.6 Benchmarking	26
5.7 Conclusie	27
Bijlage 1. Onderzoeksaanpak.....	29
Bijlage 2. Begrippenkader	31
Bijlage 3. Binding, toevloeiing en afvloeiing	33

1

HOOFDSTUK

Kort vooraf

1. Kort vooraf

1.1 De winkelwereld is veranderd

Wat gaat de tijd snel. Vijf jaar geleden voelden we niet alleen de pijn van de verloren WK-finale. Ook de economische crisis was voelbaar in de portemonnee.

Kijken we naar de detailhandel dan was 2010 het jaar waarin:

- ... er voor het eerst sinds jaren sprake is van een koopkrachtdaling. Dat wil zeggen dat consumenten minder te besteden hebben, ook in de detailhandel.
- ... de online consumentenbestedingen ongeveer € 8 miljard bedragen; 4 jaar later is dat € 14 miljard.
- ... de ontwikkeling van winkelleegstand versnelt: tot 2010 bevindt het leegstandpercentage zich onder de 6%. Daarna neemt het groeitempo toe en is in 2015 de leegstaand opgelopen tot 7,5%.
- ... de toerismebepaling voor koopzondagen van kracht wordt: gemeenten mogen meer dan 12 koopzondagen aanwijzen, mits kan worden aangetoond dat er substantieel toerisme is in de gemeente. Inmiddels hebben gemeenten de vrijheid zelf beleid te bepalen ten aanzien van zondagsopenstelling van winkels.
- ... de vooruitblikken voor de detailhandel veelal somber zijn, waarbij geanticipeerd dient te worden op de effecten van crisis, krimp & computer (internetwinkelen). Dit perspectief heeft zich doorontwikkeld naar een meer positief en tegelijkertijd ook reëel besef van wat de kansen voor de toekomst zijn.

In de afgelopen 5 jaar is er dus weer veel veranderd in het winkellandschap. Een goed moment om opnieuw het koopgedrag van de consument in Oost-Nederland in beeld te brengen.

1.2 Doel van het onderzoek

Het Koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2015 beantwoordt de onderstaande onderzoeksvragen:

- Waar doen inwoners de dagelijkse en niet-dagelijkse inkopen en in welke mate komen bezoekers van buiten hier inkopen doen?
- Wat betekent dit voor het economisch functioneren van de detailhandel?
- Wat zijn de kenmerken van het consumentengedrag (frequentie, motief, vervoermiddel en waardering)?
- In welke mate zijn inwoners georiënteerd op koopzondag, koopavond, warenmarkt en internet?

Wat is koopstromenonderzoek?

Koopstromenonderzoek brengt het koopgedrag van consumenten in kaart en laat veranderingen in dit gedrag in tijd en plaats zien. Gegevens over koopgedrag en -beleving bieden zicht op het functioneren van detailhandel en vormen 'bouw materiaal': met gegevens over koopstromen kan *gericht* gewerkt worden aan een toekomstbestendig winkelaanbod voor inwoners en bezoekers.

Hoe is het onderzoek uitgevoerd?

De dataverzameling heeft in de periode april tot en met mei 2015 plaatsgevonden. In totaal zijn 31.350 consumenten in Overijssel en delen van Drenthe, Flevoland en Gelderland geïnterviewd, waarbij consumenten gevraagd is naar de plaats waar zij artikelgroepen kopen. Aanvullend zijn vragen gesteld over winkelgedrag (bijvoorbeeld bezoekfrequentie en waardering meest bezochte aankoopplaatsen, marktbezoek en webwinkelen). Toeristische bestedingen zijn niet meegenomen in het onderzoek. De opzet van het onderzoek is vergelijkbaar met het in 2010 uitgevoerde koopstromenonderzoek. De enquêtes zijn zowel telefonisch als via internet afgenomen (zie ook bijlage 1 – onderzoeksrapport).

In de gemeente Westerveld zijn 521 huishoudens geïnterviewd. Om zorg te dragen voor de juiste onderlinge verhoudingen in het complete onderzoeksgebied en meer specifiek Westerveld is een inwonertal-weging doorgevoerd. De herweging naar inwonertallen is op postcode-cijferniveau gedaan.

Tabel 1.1

Aantal afgenomen enquêtes gemeente Westerveld.

	ABS
Diever	93
Dwingeloo	116
Havelte	105
Vledder	53
overige	154
TOTAAL	521

Deze rapportage presenteert de onderzoeksresultaten voor de vier grootste kernen van Westerveld, namelijk Diever, Dwingeloo, Havelte en Vledder.

**VOORDAT U BEGINT TE LEZEN,
EEN KORTE TOELICHTING:**

Om inzicht te krijgen in het koopgedrag van consumenten en het economisch functioneren van de winkelvoorzieningen in de kernen Diever, Dwingeloo, Havelte en Vledder is bij het beschrijven van de koopstromen onderscheid te maken tussen detailhandelsomzet en bestedingspotentieel. Onderstaand wordt kort uitgelegd hoe beide zijn opgebouwd en wat de cijfers zeggen.

Detailhandelsomzet (waar komt omzet vandaan?)

Met de totale omzet wordt in beeld gebracht in welke mate klanten – inwoners en bezoekers uit andere plaatsen – bestedingen doen bij de winkelvoorzieningen in de kern.

De detailhandelsomzet (draagvlak) is berekend door het aantal klanten te vermenigvuldigen met gemiddelde landelijke besteding per hoofd van de bevolking (incl. BTW), gecorrigeerd naar inkomenssituatie in het betreffende gebied. Bij de beoordeling van de omvang en de ontwikkeling van de detailhandelsomzet dient er rekening mee te worden gehouden dat in de afgelopen jaren de bestedingen in de dagelijkse sector zijn toegenomen (+4 procent), terwijl deze in de niet-dagelijkse sector – mede als gevolg van de economische crisis – zijn afgenomen (-11 procent).

De detailhandelsomzet is opgebouwd uit bestedingen gedaan door klanten uit de kernen zelf (**binding**) en door klanten uit andere plaatsen (**toevloeiing**). De omzet bestaat uit een aandeel omzet uit binding en een aandeel omzet uit toevloeiing.

Kortom: bij detailhandelsomzet is het perspectief de winkelvoorzieningen in de kern (de oriëntatie op de aanbodkant).

Bestedingspotentieel (waar gaan bestedingen naar toe?)

Vervolgens wordt – vanuit het perspectief van inwoners van kernen – ook gekeken naar waar deze inwoners hun detailhandelsuitgaven doen. Bij het bestedingspotentieel gaat het om het totaal aan detailhandelsbestedingen die door inwoners van een bepaald gebied gedaan kunnen worden. Dit is berekend door het inwonertal te vermenigvuldigen met de gemiddelde landelijke besteding per hoofd van de bevolking (incl. BTW), gecorrigeerd naar inkomenssituatie in het betreffende gebied. Ook hierbij is het van belang te realiseren dat de bestedingen per hoofd van de bevolking in de afgelopen jaren zijn veranderd, wat invloed heeft op het totale bestedingspotentieel (hoger in de dagelijkse sector en lager in de niet-dagelijkse sector).

Waar het bij de detailhandelsomzet gaat om bestedingen bij winkelvoorzieningen in de vier kernen, gaat het bij het bestedingspotentieel om de alle detailhandelsbestedingen van inwoners die gedaan worden in winkels (in of buiten de Westerveldse kernen) maar bijvoorbeeld ook op de markt, of via internet.

Het bestedingspotentieel is opgebouwd uit bestedingen door inwoners van de kernen gedaan in de kernen zelf (**binding**) en gedaan in andere plaatsen of via andere 'niet-ruimtelijke' aankoopkanalen (met name internet) (**afvloeiing**). Het bindingspercentage wordt uitgedrukt als percentage van het bestedingspotentieel.

Kortom: bij bestedingspotentieel is het perspectief de inwoner van de kern (de oriëntatie vanuit de vraagkant).

2

HOOFDSTUK

Koopstromen

2. Koopstromen

2.1 Kerngegevens op gemeenteniveau

Voordat wordt ingezoomd op de verzorgingsfunctie van de vier grootste kernen in Westerveld worden eerst op gemeenteniveau de belangrijkste koopstroomgegevens gepresenteerd.

In de dagelijkse sector heeft de gemeente Westerveld een omzet van een kleine € 35 miljoen. Het overgrote deel daarvan is binding, dat wil zeggen omzet gerealiseerd door inwoners van Westerveld. De omzet in de niet-dagelijkse sector is in Westerveld zo'n € 10 miljoen. Ook hiervoor geldt dat deze voornamelijk gedragen wordt door bestedingen van inwoners. Al is het omzetaandeel van de toevloeiing bij de niet-dagelijkse sector met 18 procent wel groter dan bij de dagelijkse sector.

Tabel 2.1

Waar komt de omzet in Westerveld vandaan? (bestedingen x € miljoen; 2015).

	DAGELIJKS		NIET-DAGELIJKS	
	ABS.	%	ABS.	%
Omzet uit eigen gemeente (binding)	32,1	92%	8,0	82%
Toevloeiing ov. Nederland	2,6	8%	1,7	18%
TOTALE OMZET	34,7	100%	9,7	100%

In de dagelijkse sector wordt in totaal twee derde van de bestedingen door inwoners van Westerveld gedaan in de eigen gemeente (gemeentelijk bindingspercentage 64 procent). Een derde vloeit af naar een andere gemeente. Het grootste deel daarvan landt in de gemeenten Weststellingwerf en Steenwijkerland. In de niet-dagelijkse sector doen inwoners van Westerveld hun uitgaven voornamelijk buiten de eigen gemeente, waaronder Meppel en Steenwijkerland. Het gemeentelijk bindingspercentage bedraagt hier 18 procent.

Tabel 2.2

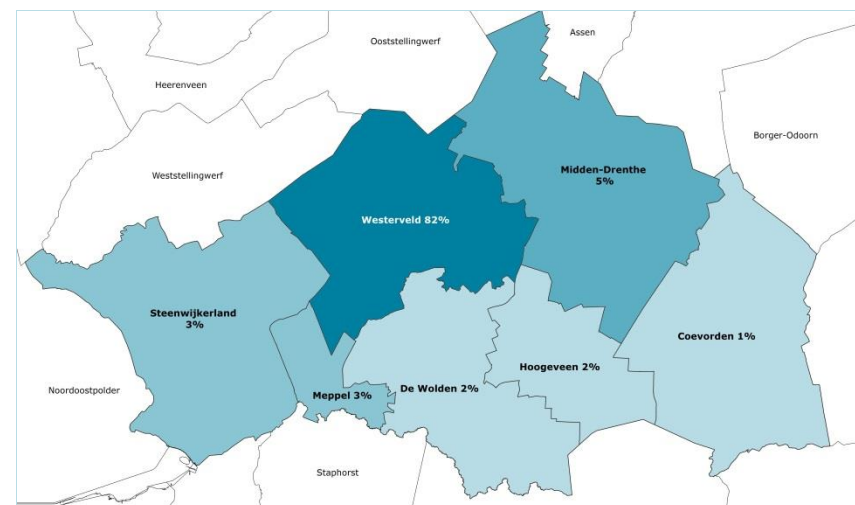
Waar gaan de bestedingen uit Westerveld naar toe? (bestedingen x € miljoen; 2015).

	DAGELIJKS		NIET-DAGELIJKS	
	ABS.	%	ABS.	%
Binding	32,1	64%	8,0	18%
Afvloeiing ov. Nederland	17,6	35%	31,8	71%
Afvloeiing internet e.d.	0,4	1%	4,9	11%
TOTAAL BESTEDINGSPOTENTIEEL	50,1	100%	44,7	100%

Figuur 2.1 en figuur 2.2 geven voor de niet-dagelijkse sector het ruimtelijke spreidingsbeeld weer van respectievelijk binding en toevloeiing en binding en afvloeiing.

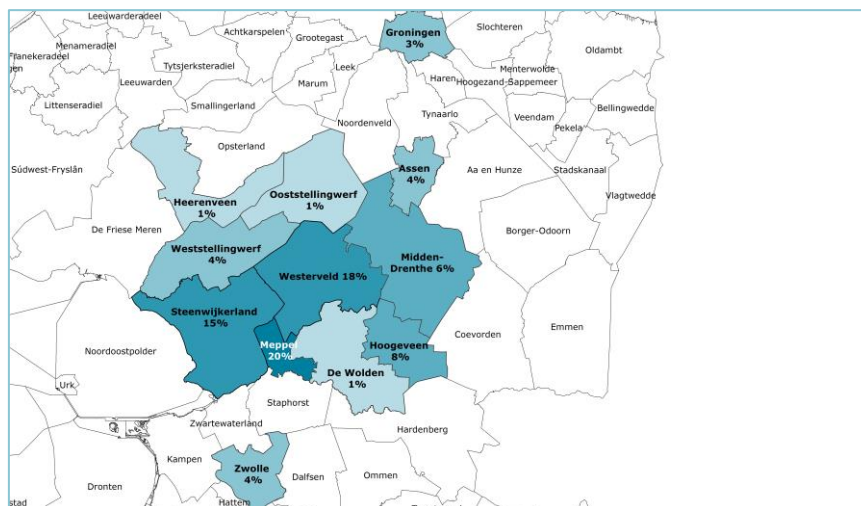
Figuur 2.1

Waar komt de omzet in de gemeente Westerveld vandaan? (in %; 2015).

Figuur 2.2

Waar gaan de bestedingen uit de gemeente Westerveld naar toe? (in %; 2015).

2.2 Dagelijkse sector op kernniveau

Havelte en Dwingeloo hoogste omzet dagelijkse sector

In zowel Havelte als Dwingeloo ligt de totale omzet in de dagelijkse sector iets boven de €10 miljoen. Het grootste deel van de omzet is afkomstig van bestedingen van inwoners van de beide kernen. Wel is in Dwingeloo verhoudingsgewijs meer omzet uit de eigen kern afkomstig (69 procent in Dwingeloo versus 51 procent in Havelte). In Vledder is bijna de helft van de omzet afkomstig uit het overige deel van de gemeente Westerveld.

Havelte en Dwingeloo hebben ook enige omzettoevloeiing van buiten de gemeente: hierbij gaat het vooral om de gemeente De Wolden.

Tabel 2.3

Waar komt de omzet in de kernen van Westerveld vandaan? (bestedingen x € miljoen; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Omzet uit eigen kern (binding)	5,7	4,2	7,4	3,1
Toevloeiing ov. gemeente Westerveld	4,3	2,2	2,1	2,9
Toevloeiing ov. Nederland	1,2	0,2	1,1	0,1
TOTALE OMZET	11,2	6,6	10,7	6,1

Tabel 2.4

Waar komt de omzet in de kernen Westerveld vandaan? (in %; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Omzet uit eigen kern (binding)	51%	63%	69%	52%
Toevloeiing ov. gemeente Westerveld	38%	34%	20%	47%
Toevloeiing ov. Nederland	11%	3%	11%	1%
TOTALE OMZET	100%	100%	100%	100%

Meeste dagelijkse bestedingen in eigen kern

De mate waarin inwoners voor hun dagelijkse boodschappen bestedingen doen buiten de eigen woonplaats verschilt weinig tussen de vier kernen. Ongeveer twee derde deel van de dagelijkse bestedingen blijven in de eigen kern. Dwingeloo heeft het hoogste bindingspercentage (69 procent).

De afvloeiing naar andere gemeenten is ongeveer een derde deel. Alleen in Diever vloeit verhoudingsgewijs wat meer bestedingen af naar het overige deel van de gemeente Westerveld (met name Dwingeloo).

Tabel 2.5

Waar gaan de bestedingen uit de kernen van Westerveld naar toe? (bestedingen x € miljoen; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Binding	5,7	4,2	7,4	3,1
Afvloeiing ov. gemeente Westerveld	0,1	1,4	0,5	0,1
Afvloeiing ov. Nederland	3,5	0,9	2,9	1,9
TOTAAL BESTEDINGSPOTENTIEEL	9,3	6,5	10,8	5,1

Tabel 2.6

Waar gaan de bestedingen uit de kernen van Westerveld naar toe? (in %; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Binding	61%	64%	69%	62%
Afvloeiing ov. gemeente Westerveld	1%	21%	4%	2%
Afvloeiing ov. Nederland	38%	15%	27%	36%
TOTAAL BESTEDINGSPOTENTIEEL	100%	100%	100%	100%

De mate waarin de kernen in Westerveld in staat zijn de bestedingen van inwoners te binden aan de eigen plaats kan worden vergeleken met het gemiddelde bindingspercentage in kernen van vergelijkbare omvang. Ten opzichte van plaatsen met maximaal 5.000 inwoners hebben alle vier kernen een relatief hoge koopkrachtbinding. Het gemiddelde bindingspercentage in referentiekernen bedraagt namelijk 51 procent. Alle vier kernen hebben een hoger bindingspercentage.

2.3 Niet-dagelijkse sector op kernniveau

Dwingeloo heeft hoogste omzet in niet-dagelijkse sector

Voor de niet-dagelijkse omzet geldt dat Diever en Dwingeloo de hoogste omzet hebben. Daarbij haalt Diever meer omzet uit het overige deel van de gemeente, terwijl Dwingeloo ook meer toevloeiingsomzet heeft van buiten de gemeente Westerveld (onder meer Midden-Drenthe). In Vledder is de omzet in de niet-dagelijkse sector beperkt.

Tabel 2.7

Waar komt de omzet in de kernen van Westerveld vandaan? (bestedingen x € miljoen; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Omzet uit eigen kern (binding)	1,0	1,2	1,1	0,2
Toevloeiing ov. gemeente Westerveld	0,5	1,3	0,6	0,1
Toevloeiing ov. Nederland	0,2	0,1	1,0	-
TOTAAL OMZET	1,7	2,6	2,8	0,3

Tabel 2.8

Waar komt de omzet in de kernen Westerveld vandaan? (in %; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Omzet uit eigen kern (binding)	60%	47%	40%	70%
Toevloeiing ov. gemeente Westerveld	31%	50%	23%	30%
Toevloeiing ov. Nederland	9%	3%	37%	0%
TOTAAL OMZET	100%	100%	100%	100%

Binding & afvloeiing niet-dagelijkse sector

Anders dan bij de dagelijkse sector zijn inwoners van de vier kernen in Westerveld voor de bestedingen in de niet-dagelijkse sector in sterke mate georiënteerd op andere gemeenten. Diever heeft met 21 procent het hoogste bindingspercentage in de niet-dagelijkse sector.

Vanuit Havelte is er veel afvloeiing naar Meppel. Bij Diever en Dwingeloo is de afvloeiing meer gespreid, met onder andere oriëntatie op Hogeveen, Meppel en Midden-Drenthe. Vledder heeft met name afvloeiing naar Steenwijkerland.

De afvloeiing naar internet bedraagt in de niet-dagelijkse sector zo rond de 10 procent.

Tabel 2.9

Waar gaan de bestedingen uit de kernen van Westerveld naar toe? (bestedingen x € miljoen; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Binding	1,0	1,2	1,1	0,2
Afvloeiing ov. gemeente Westerveld	0,4	0,6	0,7	0,3
Afvloeiing ov. Nederland	6,1	3,5	6,7	3,6
Afvloeiing internet e.d.	0,8	0,5	1,1	0,4
TOTAAL BESTEDINGSPOTENTIEEL	8,3	5,8	9,6	4,5

Tabel 2.10

Waar gaan de bestedingen uit de kernen van Westerveld naar toe? (in %; 2015).

	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER
Binding	12%	21%	12%	4%
Afvloeiing ov. gemeente Westerveld	5%	11%	7%	7%
Afvloeiing ov. Nederland	73%	60%	69%	80%
Afvloeiing internet e.d.	10%	8%	11%	9%
TOTAAL BESTEDINGSPOTENTIEEL	100%	100%	100%	100%

De niet-dagelijkse sector heeft in de kernen Havelte, Diever, Dwingeloo en Vledder in vergelijking met gemiddeld in plaatsen met maximaal 5.000 inwoners een beperkte binding. Gemiddeld bedraagt het bindingspercentage in deze kernen namelijk 25 procent, terwijl Diever met 21 procent de hoogste binding heeft.

Afvloeiing naar internet goed zichtbaar

In het vorige paragrafen hebben we gezien wat de invloed is van internet op de koopstromen. De totale afvloeiing naar internet bedraagt in de gemeente Westerveld in 2015 zo'n € 5 miljoen. De mate waarin gebruik wordt gemaakt van internet als aankoopkanaal varieert niet alleen naar branche. Ook naar kern is onderscheid zichtbaar (wat mede kan samenhangen met bijvoorbeeld leeftijdsopbouw en stedelijkheidsgraad).

Wanneer de online kooporiëntatie in de vier kernen vergeleken wordt met het gemiddelde in kernen van vergelijkbare omvang (11 procent) dan kopen inwoners van de vier kernen ongeveer in vergelijkbare mate artikelen via internet. De afvloeiing naar internet is in Diever en Vledder iets lager.

2.4 Koopstromen tussen kernen Westerveld

Weinig koopstromen tussen kernen

De mate waarin inwoners van Westerveld voor de dagelijkse boodschappen georiënteerd zijn op andere kernen (dan hun eigen woonplaats) binnen de gemeente is gering. Vanuit Diever is er enige koopkrachtafvloeiing naar Dwingeloo.

Verder is er vanuit het overige deel van de gemeente (dus excl. de 4 in de tabel opgenomen kernen) met name oriëntatie op Havelte (met name vanuit Uffelte) en Vledder.

Tabel 2.11

Koopstromen tussen kernen Westerveld, dagelijkse sector (bestedingen x € miljoen; 2015).

		NAAR					Totaal
		Diever	Dwingeloo	Havelte	Vledder	Overig	
VAN	Diever	4,2	1,3	0,0	0,1	0,0	5,5
	Dwingeloo	0,5	7,4	0,0	0,0	0,0	7,9
	Havelte	0,0	0,1	5,7	0,0	0,0	5,8
	Vledder	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	3,2
	Overig	1,7	0,8	4,3	2,8	0,2	9,7
TOTAAL		6,4	9,5	9,9	6,0	0,2	32,1

Voor de niet-dagelijkse aankopen geldt dat het grootste deel van de bestedingen buiten de gemeente Westerveld wordt gedaan (zie tabel 2.9 en tabel 2.10). De niet-dagelijkse koopstromen binnen de gemeente zijn daardoor ook beperkt. Tussen Diever en Dwingeloo is nog enige 'interactie'. Diever heeft van de vier onderscheiden kernen te maken met enige omzettoevloeiing vanuit alle drie overige kernen.

Tabel 2.12

Koopstromen tussen kernen Westerveld, niet-dagelijkse sector (bestedingen x € miljoen; 2015).

		NAAR					Totaal
		Diever	Dwingeloo	Havelte	Vledder	Overig	
VAN	Diever	1,2	0,3	0,0	0,0	0,3	1,9
	Dwingeloo	0,4	1,1	0,0	0,0	0,3	1,8
	Havelte	0,1	0,1	1,0	0,0	0,3	1,4
	Vledder	0,2	0,0	0,0	0,2	0,1	0,5
	Overig	0,7	0,2	0,5	0,1	0,9	2,4
TOTAAL		2,6	1,8	1,5	0,3	1,8	8,0

2.5 Conclusie

De belangrijkste conclusies op een rij:

- In de dagelijkse sector blijft het grootste deel van de detailhandelsbestedingen (64 procent) binnen de gemeente Westerveld. Naast de omzet uit de eigen gemeente is ook enige toevloeiing van buiten de gemeente afkomstig (met name De Wolden). De afvloeiing in de dagelijkse sector richt zich vooral op Weststellingwerf (m.n. kern Noordwolde).
- Op kernniveau hebben de vier kernen Havelte, Diever, Dwingeloo en Vledder alle vier een bindingspercentage van boven de 60 procent, wat in vergelijking met kernen van vergelijkbare omvang hoog is.
- In de niet-dagelijkse sector zijn inwoners van Westerveld sterk georiënteerd op andere gemeenten. Het gemeentelijke bindingspercentage bedraagt 18 procent. Bestedingen vloeien daarbij vooral weg naar de omliggende grotere steden zoals Steenwijk, Meppel en in iets minder mate ook Hoogeveen, als ook naar internet.

- Op kernniveau zijn de verschillen niet heel groot. Diever en Dwingeloo hebben ongeveer € 2-3 miljoen niet-dagelijkse omzet. In Havelte en Vledder is de omzet lager. De ligging van de kern bepaalt mede de richting van de afvloeiing. Zo is er vanuit Havelte meer afvloeiing naar Meppel, terwijl Vledder zich meer richt op Steenwijkerland.
- Naast de 'ruimtelijke' afvloeiing is er in de niet-dagelijkse sector ook veel afvloeiing naar internet. In totaal vloeit 11 procent van de bestedingen weg naar online winkels.
- De koopstromen tussen de grootste kernen van Westerveld zijn vrij beperkt. Er is in de dagelijkse sector enige interactie tussen Diever en Dwingeloo. Maar het is voornamelijk het overige deel (dus de kleine kernen en het landelijk gebied) van de gemeente Westerveld dat de grootste toevloeiing uit overig Westerveld levert.

3

HOOFDSTUK

Economisch functioneren

3. Economisch functioneren

3.1 Inleiding

Een belangrijk element om te komen tot detailhandelsbeleid is inzicht verkrijgen in het economisch functioneren van de detailhandel. In het hoofdstuk 2 is een (ruimtelijk) beeld geschetst van de kooporiëntatie op en vanuit Westerveld. In dit hoofdstuk zoomen we verder in op de detailhandelsomzet totaal en per (onderscheiden) aankooplocatie.

Nota bene: het betreft hier de totale consumentenbestedingen, afkomstig van bestedingen van bewoners en bezoekers. In het rapport wordt ook wel gesproken over de gerealiseerde detailhandelsomzet. Belangrijk hierbij is dat het dan gaat om de totale som van consumentenbestedingen, inclusief BTW en exclusief bestedingen van bedrijven en instellingen in de detailhandel.

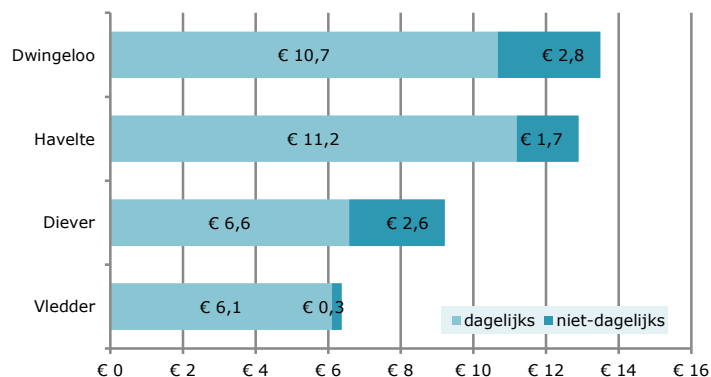
3.2 Detailhandelsomzet

Totale omzet in Westerveld ongeveer € 45 miljoen

De totale detailhandelsomzet in de gemeente Westerveld is € 44,7 miljoen, waarvan 78 procent tot de dagelijkse sector behoort. Wanneer wordt ingezoomd op de 4 kernen is zichtbaar dat de omzet in Dwingeloo het grootst is, kort daarop gevolgd door Havelte.

Figuur 3.1

Detailhandelsomzet in 4 kernen Westerveld voor dagelijkse en niet-dagelijkse sector (milj. €; 2015).

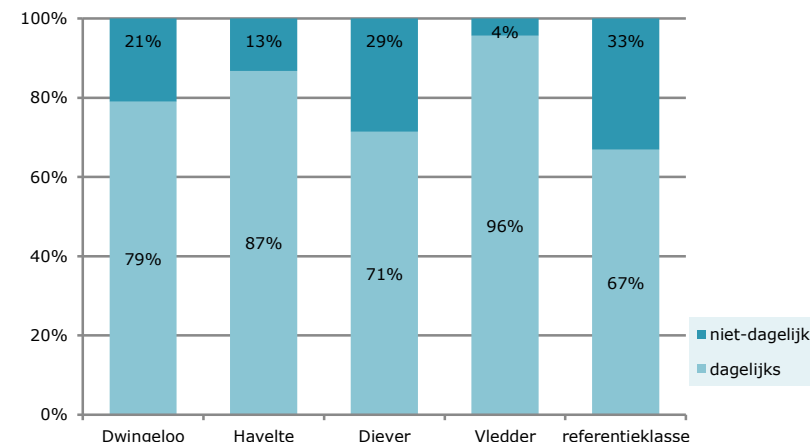

Omzetaandeel dagelijks groter geworden

De dagelijkse sector neemt een groot deel van de detailhandelsomzet in de kernen voor haar rekening. Door de relatief beperkte vertegenwoordiging van de niet-dagelijkse sector is het aandeel niet-dagelijks ook lager dan gemiddeld in kernen van vergelijkbare omvang. Alleen in Diever sluit de verhouding aan bij het gemiddelde beeld in referentiekernen.

Figuur 3.2

Omzetaandeel dagelijkse en niet-dagelijkse sector, 4 kernen Westerveld (2015).

Gemiddelde omzet per inwoner

De detailhandelsomzet en daarmee ook de verzorgingsfunctie hangt naast het aanwezige winkelaanbod grotendeels samen met de omvang van een kern. De gemiddelde omzet per inwoner geeft een indicatie van de relatieve trekkracht van de detailhandel, zeker wanneer deze wordt afgezet tegen het gemiddelde in plaatsen van vergelijkbare omvang.

In alle 4 kernen is de omzet per inwoner in de dagelijkse sector aanzienlijk hoger dan gemiddeld gemeten in plaatsen van vergelijkbare omvang. Dit bevestigt de relatief sterke lokale functie van de dagelijkse sector in deze kernen. Ze hebben een duidelijke verzorgingsfunctie voor de eigen kern en het overig gebied van de gemeente Westerveld. Met uitzondering van Diever is de gemiddelde omzet per inwoner in de niet-dagelijkse sector in de andere kernen relatief laag.

Tabel 3.1

Gemiddelde detailhandelsomzet per inwoner (in €; 2015).

	DAGELIJKS	NIET-DAGELIJKS
Havelte	3.180	490
Diever	2.650	1.060
Dwingeloo	2.600	690
Vledder	3.160	140
REFERENTIEKLASSE	2.310	1.140

3.3 Conclusie

De belangrijkste conclusies op een rij:

- De totale detailhandelsomzet in Westerveld bedraagt ongeveer 45 miljoen. Dwingeloo en Havelte hebben hierin de grootste bijdrage. In totaal behoort 78 procent van de omzet tot de dagelijkse sector.
- De dagelijkse sector neemt in alle vier kernen (Havelte, Diever, Dwingeloo en Vledder) het grootste deel van de omzet voor haar rekening. Ook in vergelijking met plaatsen van vergelijkbare omvang heeft de dagelijkse sector een sterke (omzet-)positie. In Diever is het omzetaandeel van de niet-dagelijkse sector met 29 procent het grootst.

- Dit blijkt ook uit de gemiddelde omzet per inwoner die in de 4 onderscheiden kernen in Westerveld in de dagelijkse sector hoger is dan plaatsen van vergelijkbare omvang. De omzet per inwoner in de niet-dagelijkse sector is daarentegen ondergemiddeld, al benaderd Diever het referentiecijfer.
- De dagelijkse sector in de kernen Havelte, Diever, Dwingeloo en Vledder heeft een sterke verzorgingsfunctie voor de eigen kern en het overige deel van de gemeente.

4

HOOFDSTUK

Inzicht in koopgedrag

4. Inzicht in koopgedrag

4.1 Inleiding

Voorgaande hoofdstukken hebben het economisch functioneren van de detailhandel in beeld gebracht. In dit hoofdstuk besteden we vooral aandacht aan het koopgedrag van de consument die de boodschappen doet en/of winkelt in Westerveld. Wat zijn de bezoekmotieven, hoe vaak worden winkelvoorzieningen bezocht en hoe worden ze beoordeeld? De resultaten presenteren we hierbij op gemeenteniveau. Daar waar er duidelijke verschillen zijn tussen de vier grote kernen zullen deze worden benoemd.

4.2 Bezoekfrequentie, -motief en vervoermiddel

Bezoekfrequentie

Voor de dagelijkse boodschappen geldt dat de groep consumenten die de dagelijkse boodschappen in Westerveld doet, voor het overgrote deel hoogfrequente bezoeker is. Dit geldt voor alle 4 onderscheiden kernen.

Bij de kleinere groep die Westerveld (ook) bezoekt om er (niet-dagelijks) te winkelen is de verdeling wat anders. Een groter deel geeft aan minder frequent te winkelen in Westerveld.

Tabel 4.1

Bezoekfrequentie Westerveld voor dagelijkse boodschappen en voor winkelen.

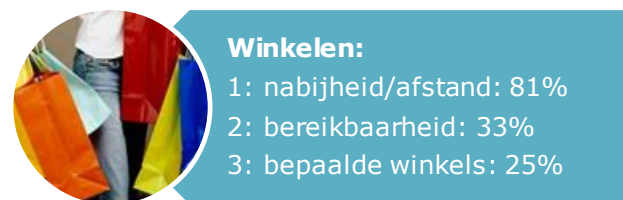
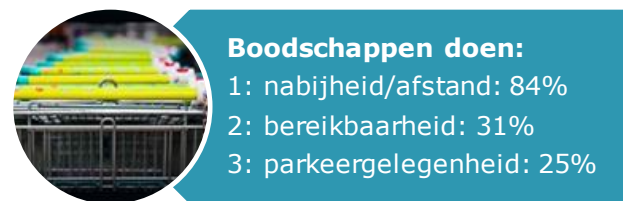
	DAGELIJKSE BOODSCHAPPEN	WINKELN
Meer dan 1 x per week	65%	50%
1 x per week	31%	21%
1-3 x per maand	4%	14%
Minder dan 1 x per maand	1%	14%
TOTAAL	100%	100%

Bezoekmotief

Wat zijn de belangrijkste redenen van consumenten om boodschappen te doen of te winkelen in Westerveld? Voor beide geldt dat nabijheid/afstand veruit het meest genoemde bezoekmotief is. Op ruime afstand volgt de bereikbaarheid van de winkelvoorzieningen.

Figuur 4.1

Top 3 van bezoekmotieven:

In vergelijking tot de andere drie kernen is nabijheid/afstand een iets minder vaak genoemd bezoekcriterium voor Dwingeloo. Naast bereikbaarheid en parkeermogelijkheden is hier het motief 'bepaalde winkels' (dus dat men specifiek en doelgericht voor een of meerdere winkels komt) in vergelijking tot Havelte, Diever en Vledder meer genoemd. Verder zijn de verschillen beperkt.

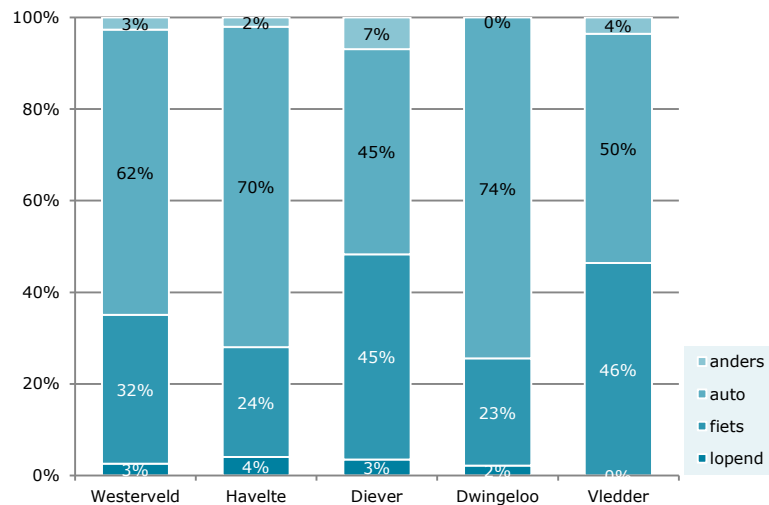

Vervoermiddel

Voor de dagelijkse boodschappen is de auto het meest gebruikte vervoermiddel. Bij het doen voor de dagelijkse boodschappen wordt daarnaast ook vooral de fiets gebruikt. In Diever en Vledder is de fiets verhoudingsgewijs vaak gekozen als vervoermiddel. Beide kernen hebben ten opzichte van de andere twee kernen ook weinig toevloeiing van buiten de gemeente Westerveld, wat het vervoermiddelgebruik mede zal bepalen.

Figuur 4.2

Vervoermiddelgebruik voor boodschappen, Westerveld (2015).

4.3 Beoordeling winkelvoorzieningen

Hoe tevreden consumenten zijn met de winkelvoorzieningen in Westerveld is af te leiden uit de beoordeling die men heeft gegeven aan de hand van rapportcijfers. Hiermee ontstaat inzicht in de sterke punten en de eventuele aandachtspunten. In tabel 4.2 is de waardering af te lezen voor de winkelvoorzieningen in de gemeente Westerveld als ook uitgesplitst naar de 4 kernen.

Hoogste waardering voor parkeren en bereikbaarheid

Over het geheel gezien zijn consumenten die boodschappen doen en/of winkelen in Westerveld over veel van de voorgelegde aspecten tevreden. De meer faciliterende aspecten zoals stallings- en parkeermogelijkheden en bereikbaarheid krijgen hoge cijfers. Het aantal winkels wordt het laagst gewaardeerd, wat mede samenhangt met de omvang van de kernen. De verschillen tussen de kernen zijn beperkt. Dwingeloo onderscheidt zich met een hoge waardering voor de inrichting van de winkelstraten en de daghoreca. In vergelijking met de gemiddelde beoordelingscijfers van kernen met vergelijkbare inwonertallen (max. 5.000 inwoners) scoort Westerveld ook goed.

Tabel 4.2

Waardering winkelvoorzieningen Westerveld (2015).

	WESTERVELD	HAVELTE	DIEVER	DWINGELOO	VLEDDER	REFERENTIEKLASSE
Stallingsmogelijkheden fiets	8,4	8,3	8,2	8,5	8,8	8,2
Bereikbaarheid van het winkelcentrum	8,4	8,3	8,1	8,4	8,6	8,0
Parkeermogelijkheden auto	8,3	8,4	7,8	8,4	8,6	8,0
Veiligheid winkelomgeving	8,3	8,2	8,1	8,4	8,6	8,0
De kwaliteit van de winkels	7,6	7,6	7,6	7,3	7,9	7,8
Sfeer/ambiance	7,5	7,3	7,5	7,5	8,0	7,7
Inrichting/aankleding winkelstraten	6,9	6,5	6,6	7,5	6,6	6,7
Aanbod van daghoreca	6,8	5,4	7,3	8,0	6,7	6,5
Het aantal winkels	6,1	5,9	6,4	6,3	6,1	5,9

4.4 Conclusie

De belangrijkste conclusies op een rij:

- Degenen die in Westerveld boodschappen doen en/of winkelen (inwoners en bezoekers) doen dit in grote mate hoogfrequent. Zo doet 96 procent minsten eens per week boodschappen in Westerveld. Er is sprake van een hoge 'winkeltrouw'.
- Nabijheid, bereikbaarheid en parkeergelegenheid zijn de belangrijkste motieven om in Westerveld boodschappen te doen. Bij winkelen spelen de zelfde motieven een rol, aangevuld met de aanwezigheid van bepaalde winkels. Voor zowel de dagelijkse boodschappen als het winkelen geldt dat de genoemde overwegingen samenhangen met doelgericht winkelbezoek.
- De winkelvoorzieningen in Westerveld worden (redelijk) goed beoordeeld. De bereikbaarheid en de stallings- en parkeermogelijkheden zijn de best beoordeelde winkelvoorzieningen van Westerveld. Het meest kritisch is men ten aanzien van het aantal winkels. Dwingeloo onderscheidt zich met een hoog cijfer voor de inrichting van de winkelstraten en de daghoreca.

5

HOOFDSTUK

Oriëntatie op aanvullende winkelmogelijkheden

5. Oriëntatie op aanvullende winkelmogelijkheden

5.1 Inleiding

Het laatste hoofdstuk beschouwt vanuit het inwonersperspectief de oriëntatie op de warenmarkt, de koopavond en -zondag. Ook wordt de mate van online winkelen verder uitgelicht.

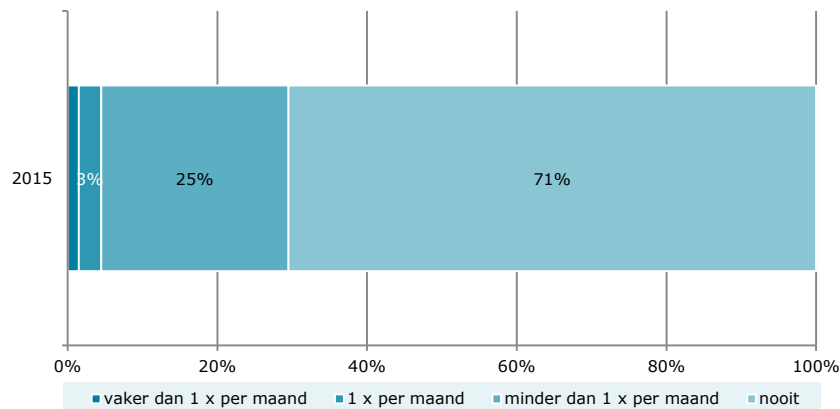
5.2 Koopzondag

Beperkte oriëntatie op de koopzondag

De oriëntatie op de zondag als winkeldag is onder inwoners van de gemeente Westerveld beperkt. In totaal geeft 71 procent aan nooit op zondag naar de winkel te gaan.

Figuur 5.1

Bezoekfrequentie koopzondag, inwoners Westerveld (2015).

Degenen die wel eens een koopzondag bezoeken, gaan dan vooral naar het centrum van Meppel of Assen. Ook Groningen en Zwolle zijn genoemd.

Tabel 5.1

Meest genoemde aankooplocaties voor bezoek koopzondag (% genoemd)

	2015
Meppel, Centrum	24%
Assen, Centrum	17%
Groningen, Groningen	9%
Zwolle, Centrum	9%

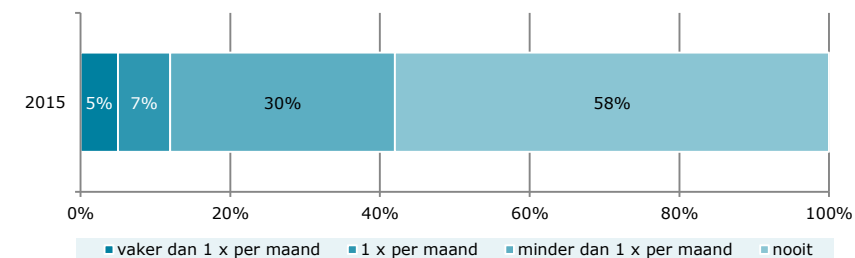
5.3 Koopavond

42 procent bezoekt wel eens een koopavond

In Westerveld is er op donderdag koopavond, waarbij winkels 's avonds langer geopend (kunnen) zijn. In totaal bezoekt 42 procent wel eens tijdens de koopavond winkels. Een kleine groep is relatief frequent bezoeker en gaat minstens een keer per maand.

Figuur 5.2

Bezoekfrequentie koopavond, inwoners Westerveld (2015).

Meest genoemde plaatsen waar inwoners van Westerveld de koopavond bezoeken, zijn ook hier het centrum van Meppel (24 procent en van Assen (15 procent)).

Van degenen die hebben aangegeven wel eens een koopavond te bezoeken, noemt in totaal 23 procent een kern in Westerveld.

23% bezoekt meestal de koopavond in Westerveld

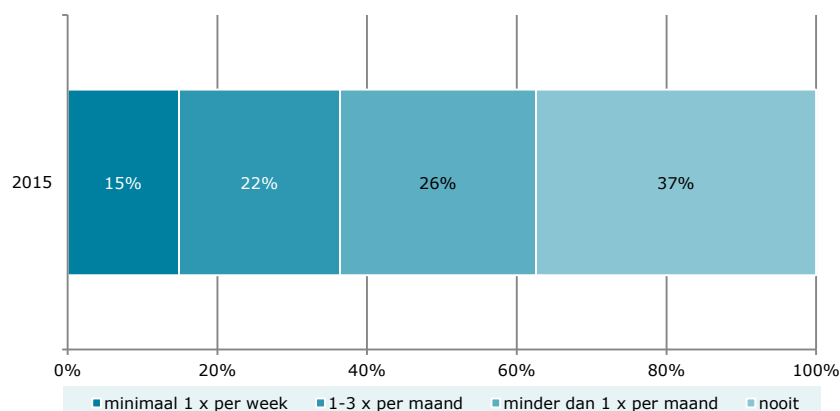
5.4 Markt

Twee derde gaat (wel eens) naar de markt

In Westerveld zijn er in Havelte en Vledder respectievelijk op woensdag- en op donderdagochtend kleine weekmarkten. Daarnaast staat er in Dwingeloo op dinsdagochtend een beperkt aantal marktondernemers. Van alle inwoners in de gemeente Westerveld gaat iets meer dan een derde minimaal eens per maand naar de markt (37 procent). Een even zo groot deel heeft aangegeven nooit naar de markt te gaan.

Figuur 5.3

Bezoekfrequentie warenmarkt, inwoners Westerveld (2015).

Meest genoemde markt die bezocht wordt is de markt in het centrum van Steenwijk (19 procent). De markt in Havelte is door 16 procent genoemd.

Tabel 5.2

Genoemde plaatsen bij warenmarktbezoek (% genoemd)

	2015
Steenwijkerland, Centrum Steenwijk	19%
Westerveld, Havelte	16%
Hoogeveen, Centrum	12%
Meppel, Kerkplein/De Wheem	12%
Westerveld, Dwingeloo	10%
Westerveld, overig gemeente Westerveld	5%
Westerveld, Vledder	4%
Overig	21%

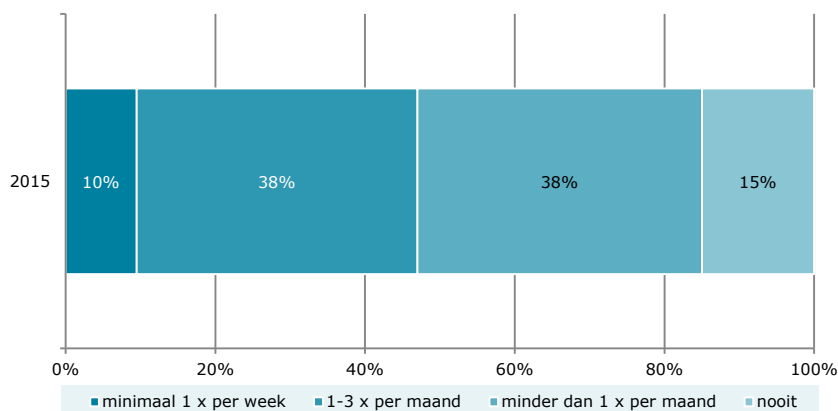
5.5 Online winkelen

Bijna helft koopt minimaal eens per maand via internet

In het algemeen geldt dat het gebruik van internet als aankoopkanaal voor winkelen is toegenomen. Dit blijkt niet alleen uit de omzetafvloeiing naar internet. Ook de gemiddelde frequentie waarmee artikelen via internet worden gekocht, toont de sterke oriëntatie op online winkelen. Het aandeel inwoners dat nooit iets via internet koopt, is namelijk beperkt (15 procent). In totaal geeft 48 procent aan (minimaal) eens per maand online te winkelen.

Figuur 5.4

Aankoopfrequentie artikelen via internet, inwoners Westerveld (2015).

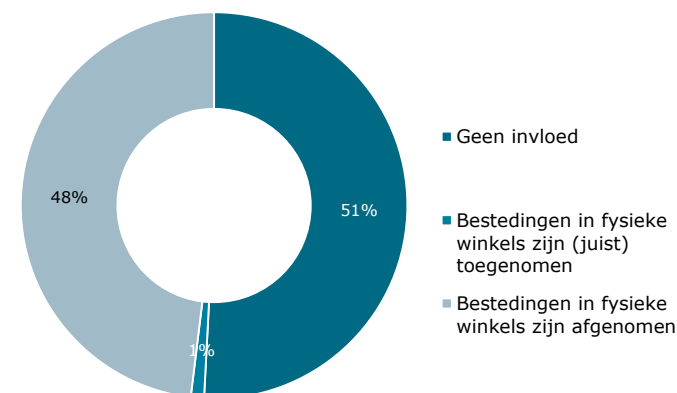
Invloed online shoppen op (fysiek) winkelbezoek

Aan de inwoners die hebben aangegeven (wel eens) via internet detailhandelsaankopen te doen, is gevraagd wat de invloed van de groei van het online winkelaanbod op de bestedingen is. De helft geeft aan dat dit geen invloed heeft op de kooporiëntatie op fysieke winkels. Daar staat tegenover dat 48 procent opgeeft door de doorgroei van het online winkelaanbod minder te besteden in fysieke winkels.

Hoewel het hier om beleving (zelfopgave) gaat, blijkt hieruit nogmaals de invloed van internet op het winkelgedrag.

Figuur 5.5

Invloed van groei online winkelaanbod op bestedingen in fysieke winkels (%; 2015).

5.6 Benchmarking

In de vorige paragrafen is ingezoomd op verschillende aanvullende winkelmogelijkheden. Afsluitend vergelijken we Westerveld met het gemiddelde beeld in plaatsen van maximaal 5.000 inwoners. Daarbij wordt voor alle vier thema's gekeken naar het aandeel dat hier minimaal maandelijks 'gebruik' van maakt (ongeacht of dit in de eigen plaats is of elders).

Inwoners van Westerveld bezoeken relatief minder vaak winkels op zondag of een koopavond. Het aandeel dat frequent iets via internet koopt is juist hoger dan het gemiddelde aandeel in referentiekernen.

Figuur 5.6

Aandeel (minimaal) maandelijks, Westerveld vergeleken met referentiekernen (2015).

5.7 Conclusie

De belangrijkste conclusies op een rij:

- De oriëntatie op de zondag als winkeldag is in Westerveld beperkt. Als men een koopzondag bezoekt, doet men dat overwegend in Meppel of Assen.
- De oriëntatie op de koopavond is iets groter, 12 procent gaat minimaal eens per maand tijdens een koopavond winkelen. Naast Meppel en Steenwijk bezoekt ongeveer een kwart voornamelijk de koopavond in Westerveld.
- Van alle inwoners in de gemeente Westerveld gaat iets meer dan een derde minimaal eens per maand naar de markt. Inwoners van Westerveld die naar de markt gaan, bezoeken hiervoor vaak de markten van de omliggende grotere plaatsen.
- Veel inwoners winkelen (minimaal) maandelijks online. Van degenen die online winkelen geeft bijna de helft aan hierdoor minder te besteden in fysieke winkels.

1

BIJLAGE

Onderzoeksaanpak

Bijlage 1. Onderzoeksaanpak

De basis van het onderzoek vormt een grootschalig consumentenonderzoek onder inwoners van Overijssel en delen van Drenthe, Flevoland en Gelderland. De enquête is erop gericht de (ruimtelijke) kooporiëntatie alsmede het (meer kwalitatieve) koopgedrag van de bevolking in beeld te brengen.

Onderzoeksverloop en respons

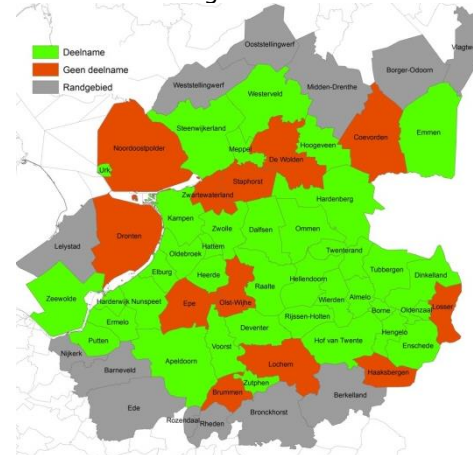
De enquête is voor het grootste deel afgenomen via internet. Daarbij is gebruik gemaakt van een aantal panels en is op basis van een aselechte steekproef web respons geworven. Een beperkt deel van het veldwerk heeft plaatsgevonden door middel van telefonische enquêtering; vooral bedoeld om 'gaten' in de respons gericht aan te vullen. In totaal zijn 25.534 enquêtes via internet ingevuld (81 procent) en 5.814 telefonisch afgenomen (19 procent). De dataverzameling heeft in de periode begin april tot en met begin juni 2015 plaatsgevonden.

Dataverzameling en -verwerking

Omdat de koopstromen niet ophouden bij de grenzen van het onderzoeksgebied is voor de toevloeiing uit de gemeenten direct buiten het onderzoeksgebied ook in het randgebied geënuêteerd. Daarnaast zijn ook in de niet-deelnemende gemeenten enquêtes afgenomen zodat deelnemende gemeenten een volledig zicht krijgen op de kooporiëntatie.

Om de koopstromen goed te kunnen vergelijken met 2010 is in 2015 dezelfde methode gehanteerd. Bij alle voorgelegde branchegroepen is net als in 2010 gevraagd naar de 'meest bezochte' en de 'ook wel eens bezochte' aankoopplaats. Er is dus naar twee aankoopplaatsen gevraagd. Daarbij geldt dat respondenten wel konden aangeven dat ze maar op één aankoopplaats gericht zijn.

Het onderzoeksgebied:

Na afronding van de dataverzameling zijn de enquêteresultaten verwerkt tot SPSS-databestand. Om zorg te dragen voor de juiste onderlinge verhoudingen in het complete onderzoeks- plus randgebied is in de eerste plaats een inwonertalweging doorgevoerd. De herweging naar inwonertallen is in de onderzoeksgemeenten op postcodecijferniveau gedaan, in de randgemeenten op gemeentelijk niveau.

Bestedingscijfers

Voor het berekenen van de bestedingen / omzetten per regio, gemeente en aankooplocatie zijn bestedingscijfers van www.detailhandelsinfo.nl gebruikt. Het meest recente publiek beschikbare peiljaar is 2013. Gemiddeld besteedt elke inwoner van Nederland jaarlijks € 2.630,- aan dagelijkse artikelen. De bestedingen in de niet-dagelijks sector liggen met € 2.340,- iets lager. Ten opzichte van 2010 zijn de bestedingen in de dagelijkse sector toegenomen (+4 procent), die in de niet-dagelijkse sector liggen nu lager (-11 procent). Voor de feitelijke bestedingen van respondenten zijn de bestedingsbedragen op het niveau van de gemeente gecorrigeerd voor de CBS-inkomenscijfers (RIO 2012). Daarnaast is er gerekend met een prijselasticiteit van 0,25 procent in de dagelijkse sector en 0,5 procent in de niet-dagelijkse sector. Toeristische bestedingen zijn niet meegenomen in het onderzoek.

Een uitgebreidere onderzoeksverantwoording is te lezen op www.koopstromen.nl.

2

BIJLAGE

Begrippenkader

Bijlage 2. Begrippenkader

Aankoopplaats (aankooplocatie)

Plaats waar men koopt. Er zijn verschillende soorten fysieke aankoopplaatsen, waarnaar onderscheid gemaakt kan worden (stadscentrum, wijkwinkelcentrum) en er zijn ook niet ruimtelijke/fysieke 'aankoopplaatsen' zoals online winkels.

Afvloeiing (koopkrachtafvloeiing)

De mate waarin de bevolking buiten de eigen woonplaats koopt. Wordt in dit onderzoek uitgedrukt als de totale bestedingen die inwoners buiten hun eigen woonplaats of gemeente doen of als percentage van het totale bestedingspotentieel.

Artikelgroepen

In dit rapport wordt het onderscheid gemaakt tussen dagelijkse en niet-dagelijkse artikelen. Tot de dagelijkse artikelen behoren levensmiddelen, drogisterij artikelen, alcoholische dranken, tabak en schoonmaakartikelen. Niet-dagelijkse artikelen zijn uitgesplitst naar: kleding, schoenen, woninginrichting, huishoudelijke artikelen, doe-het-zelf, elektronica en bloemen, planten en tuinartikelen.

Bestedingspotentieel

Totaal aan detailhandelsbestedingen die door inwoners van een bepaald gebied gedaan kunnen worden. Berekend door inwonertal te vermenigvuldigen met gemiddelde (landelijke) besteding per hoofd van de bevolking, gecorrigeerd naar inkomenssituatie in het betreffende gebied.

Binding (koopkrachtbinding)

De mate waarin de bevolking in de eigen woonplaats koopt. Wordt in dit onderzoek uitgedrukt als de totale bestedingen die inwoners in de eigen woonplaats of gemeente doen of als percentage van het bestedingspotentieel.

Detailhandelsomzet (draagvlak)

Totaal aan gerealiseerde winkelomzet gegenereerd door het aantal klanten van een aankoopplaats, bestaande uit consumentenbestedingen van bewoners en van bezoekers. Berekend door het aantal klanten te vermenigvuldigen met gemiddelde landelijke besteding per hoofd van de bevolking (incl. BTW), gecorrigeerd naar inkomenssituatie in het betreffende gebied.

Koopstroom

De mate waarin men in een aankoopplaats bepaalde artikelen koopt (consumentenbestedingen), naar plaats van herkomst.

Toevloeiing (koopkrachttoevloeiing)

De mate waarin een aankoopplaats koopstromen aantrekt vanuit een andere plaats. Wordt in dit onderzoek uitgedrukt als percentage van de totale detailhandelsomzet (draagvlak) en uitgesplitst naar herkomst.

Winkelen

Het meer recreatief rondlopen in een winkelgebied en een groot aantal winkels bezoeken. Het doen van (niet-dagelijkse) aankopen is niet de belangrijkste activiteit en de consument neemt geen boodschappenlijst mee.

3

BIJLAGE

Binding, toevloeiing en afvloeiing

Bijlage 3. Binding, toevloeiing en afvloeiing

Gemeente Westerveld totaal (dagelijks en niet-dagelijks)

Tabel 1

Procentuele verdeling binding en toevloeiing dagelijkse sector.

KERN	%
Westerveld	92%
De Wolden	5%
Coevorden	1%
Meppel	1%
Hoogeveen	1%
Overig	1%

Tabel 2

Procentuele verdeling binding en toevloeiing niet-dagelijkse sector.

KERN	%
Westerveld	82%
Midden-Drenthe	5%
Steenwijkerland	3%
Meppel	3%
Hoogeveen	2%
De Wolden	2%
Coevorden	1%
Overig	2%

Nota bene:

- Tabel 1 en 2: het betreft hier niet het *bindingspercentage* maar de verdeling van totale omzet over binding en toevloeiing (optellend tot 100%)
- Tabel 3 en 4: het betreft hier de verdeling van het totale *bestedingspotentieel* over binding en afvloeiing (optellend tot 100%)

Tabel 3

Procentuele verdeling binding en afvloeiing dagelijkse sector.

KERN	%
Westerveld	64%
Weststellingwerf	9%
Steenwijkerland	9%
Midden-Drenthe	5%
Meppel	5%
Hoogeveen	2%
Staphorst	1%
Ooststellingwerf	1%
Internet e.d.	1%
Overig	2%

Tabel 4

Procentuele verdeling binding en afvloeiing niet-dagelijkse sector.

KERN	%
Meppel	20%
Westerveld	18%
Steenwijkerland	15%
Hoogeveen	8%
Midden-Drenthe	6%
Weststellingwerf	4%
Zwolle	4%
Assen	4%
Groningen	3%
De Wolden	1%
Heerenveen	1%
Ooststellingwerf	1%
Internet e.d.	11%
Overig	4%

Dwingeloo

Binding & Toevloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 5

Procentuele verdeling binding en toevloeiing kleding.

KERN	%
kern Dwingeloo	57%
overig gemeente Westerveld	43%

Tabel 6

Procentuele verdeling binding en toevloeiing schoenen.

KERN	%
kern Dwingeloo	79%
overig gemeente Westerveld	21%

Tabel 7

Procentuele verdeling binding en toevloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Dwingeloo	52%
overig gemeente Westerveld	48%

Tabel 8

Procentuele verdeling binding en toevloeiing elektronica.

KERN	%
kern Dwingeloo	86%
overig gemeente Westerveld	14%

Tabel 9

Procentuele verdeling binding en toevloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Dwingeloo	11%
overig gemeente Westerveld	21%
Midden-Drenthe	17%
Hoogeveen	17%
Steenwijkerland	12%
Meppel	8%
Overig	9%

Tabel 10

Procentuele verdeling binding en toevloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Dwingeloo	82%
overig gemeente Westerveld	16%
Overig	2%

Tabel 11

Procentuele verdeling binding en toevloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Dwingeloo	63%
overig gemeente Westerveld	21%
Midden-Drenthe	11%
De Wolden	4%
Overig	2%

Dwingeloo

Binding & Afvloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 5

Procentuele verdeling binding en afvloeiing kleding.

KERN	%
kern Dwingeloo	0%
overig gemeente Westerveld	4%
Hoogeveen	36%
Midden-Drenthe	15%
Assen	14%
Groningen	5%
Meppel	5%
Internet e.d.	11%
Overig	10%

Tabel 6

Procentuele verdeling binding en afvloeiing schoenen.

KERN	%
kern Dwingeloo	1%
overig gemeente Westerveld	4%
Hoogeveen	36%
Assen	14%
Midden-Drenthe	13%
Meppel	8%
Internet e.d.	12%
Overig	12%

Tabel 7

Procentuele verdeling binding en afvloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Dwingeloo	18%
overig gemeente Westerveld	1%
Midden-Drenthe	27%
Hoogeveen	23%
Groningen	10%
Assen	4%
Meppel	4%
Internet e.d.	9%
Overig	5%

Tabel 8

Procentuele verdeling binding en afvloeiing elektronica.

KERN	%
kern Dwingeloo	5%
overig gemeente Westerveld	6%
Midden-Drenthe	30%
Hoogeveen	16%
Assen	6%
Groningen	6%
Internet e.d.	24%
Overig	6%

Tabel 9

Procentuele verdeling binding en afvloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Dwingeloo	9%
overig gemeente Westerveld	3%
Hoogeveen	23%
Midden-Drenthe	15%
Groningen	11%
Assen	9%
Weststellingwerf	4%
Internet e.d.	11%
Overig	15%

Tabel 10

Procentuele verdeling binding en afvloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Dwingeloo	15%
overig gemeente Westerveld	25%
Midden-Drenthe	32%
Hoogeveen	19%
Internet e.d.	4%
Overig	5%

Tabel 11

Procentuele verdeling binding en afvloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Dwingeloo	51%
overig gemeente Westerveld	15%
Midden-Drenthe	11%
Assen	9%
Hoogeveen	7%
Internet e.d.	2%
Overig	5%

Diever

Binding & Toevloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 5

Procentuele verdeling binding en toevloeiing kleding.

KERN	%
kern Diever	50%
overig gemeente Westerveld	50%

Tabel 6

Procentuele verdeling binding en toevloeiing schoenen.

KERN	%
kern Diever	64%
overig gemeente Westerveld	36%

Tabel 7

Procentuele verdeling binding en toevloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Diever	89%
overig gemeente Westerveld	11%

Tabel 8

Procentuele verdeling binding en toevloeiing elektronica.

KERN	%
kern Diever	42%
overig gemeente Westerveld	57%
overig	1%

Tabel 9

Procentuele verdeling binding en toevloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Diever	51%
overig gemeente Westerveld	49%

Tabel 10

Procentuele verdeling binding en toevloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Diever	52%
overig gemeente Westerveld	46%
Overig	2%

Tabel 11

Procentuele verdeling binding en toevloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Diever	43%
overig gemeente Westerveld	50%
Midden-Drenthe	7%

Diever

Binding & Afvloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 12

Procentuele verdeling binding en afvloeiing kleding.

KERN	%
kern Diever	12%
overig gemeente Westerveld	0%
Hoogeveen	19%
Meppel	13%
Assen	11%
Groningen	10%
Midden-Drenthe	9%
Steenwijkerland	4%
Zwolle	4%
Internet e.d.	10%
Overig	8%

Tabel 13

Procentuele verdeling binding en afvloeiing schoenen.

KERN	%
kern Diever	21%
overig gemeente Westerveld	0%
Hoogeveen	22%
Meppel	11%
Assen	10%
Midden-Drenthe	9%
Groningen	7%
Internet e.d.	7%
Overig	13%

Tabel 14

Procentuele verdeling binding en afvloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Diever	9%
overig gemeente Westerveld	20%
Meppel	15%
Midden-Drenthe	13%
Assen	11%
Hoogeveen	11%
Groningen	10%
Steenwijkerland	5%
Internet e.d.	4%
Overig	2%

Tabel 15

Procentuele verdeling binding en afvloeiing elektronica.

KERN	%
kern Diever	33%
overig gemeente Westerveld	4%
Hoogeveen	11%
Groningen	8%
Midden-Drenthe	7%
Assen	7%
Meppel	6%
Zwolle	4%
Internet e.d.	16%
Overig	3%

Tabel 16

Procentuele verdeling binding en afvloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Diever	6%
overig gemeente Westerveld	14%
Groningen	16%
Hoogeveen	11%
Meppel	10%
Weststellingwerf	9%
Assen	8%
Midden-Drenthe	8%
De Wolden	5%
Internet e.d.	6%
Overig	6%

Tabel 17

Procentuele verdeling binding en afvloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Diever	26%
overig gemeente Westerveld	40%
Hoogeveen	11%
Midden-Drenthe	8%
Meppel	7%
Internet e.d.	2%
Overig	7%

Tabel 18

Procentuele verdeling binding en afvloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Diever	49%
overig gemeente Westerveld	16%
Meppel	15%
Midden-Drenthe	9%
Assen	4%
Overig	7%

Havelte

Binding & Toevloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 19

Procentuele verdeling binding en toevloeiing kleding.

KERN	%
kern Havelte	41%
overig gemeente Westerveld	59%

Tabel 20

Procentuele verdeling binding en toevloeiing schoenen.

KERN	%
kern Havelte	25%
overig gemeente Westerveld	75%

Tabel 21

Procentuele verdeling binding en toevloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Havelte	64%
overig gemeente Westerveld	31%
Overig	5%

Tabel 22

Procentuele verdeling binding en toevloeiing elektronica.

KERN	%
kern Havelte	89%
overig gemeente Westerveld	11%

Tabel 23

Procentuele verdeling binding en toevloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Havelte	37%
overig gemeente Westerveld	19%
Emmen	21%
Steenwijkerland	19%
Overig	5%

Tabel 24

Procentuele verdeling binding en toevloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Havelte	66%
overig gemeente Westerveld	27%
Overig	7%

Tabel 25

Procentuele verdeling binding en toevloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Havelte	56%
overig gemeente Westerveld	35%
Coevorden	6%
Overig	3%

Havelte

Binding & Afvloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 26

Procentuele verdeling binding en afvloeiing kleding.

KERN	%
kern Havelte	1%
overig gemeente Westerveld	1%
Meppel	53%
Steenwijkerland	10%
Zwolle	8%
Internet e.d.	13%
Overig	13%

Tabel 27

Procentuele verdeling binding en afvloeiing schoenen.

KERN	%
kern Havelte	0%
overig gemeente Westerveld	1%
Meppel	58%
Steenwijkerland	9%
Zwolle	8%
Internet e.d.	10%
Overig	14%

Tabel 28

Procentuele verdeling binding en afvloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Havelte	29%
Meppel	44%
Steenwijkerland	11%
Zwolle	5%
Internet e.d.	5%
Overig	6%

Tabel 29

Procentuele verdeling binding en afvloeiing elektronica.

KERN	%
kern Havelte	8%
overig gemeente Westerveld	11%
Meppel	40%
Zwolle	12%
Steenwijkerland	10%
Internet e.d.	17%
Overig	2%

Tabel 30

Procentuele verdeling binding en afvloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Havelte	3%
overig gemeente Westerveld	11%
Meppel	33%
Weststellingwerf	12%
Steenwijkerland	10%
Zwolle	8%
De Wolden	5%
Internet e.d.	8%
Overig	10%

Tabel 31

Procentuele verdeling binding en afvloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Havelte	23%
overig gemeente Westerveld	0%
Meppel	47%
Steenwijkerland	22%
Internet e.d.	4%
Overig	3%

Tabel 32

Procentuele verdeling binding en afvloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Havelte	42%
overig gemeente Westerveld	3%
Meppel	32%
Steenwijkerland	14%
Internet e.d.	0%
Overig	7%

Vledder

Binding & Toevloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 19

Procentuele verdeling binding en toevloeiing kleding.

KERN	%
kern Vledder	-
overig gemeente Westerveld	-

Tabel 20

Procentuele verdeling binding en toevloeiing schoenen.

KERN	%
kern Vledder	-
overig gemeente Westerveld	-

Tabel 21

Procentuele verdeling binding en toevloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Vledder	37%
overig gemeente Westerveld	63%

Tabel 22

Procentuele verdeling binding en toevloeiing elektronica.

KERN	%
kern Vledder	100%

Tabel 23

Procentuele verdeling binding en toevloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Vledder	-
overig gemeente Westerveld	-

Tabel 24

Procentuele verdeling binding en toevloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Vledder	84%
overig gemeente Westerveld	16%

Tabel 25

Procentuele verdeling binding en toevloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Vledder	64,3%
overig gemeente Westerveld	35,7%

Vledder

Binding & Afvloeiing niet-dagelijkse artikelgroepen

Tabel 26

Procentuele verdeling binding en afvloeiing kleding.

KERN	%
kern Vledder	0%
overig gemeente Westerveld	0%
Steenwijkerland	37%
Meppel	25%
Zwolle	7%
Internet e.d.	14%
Overig	18%

Tabel 27

Procentuele verdeling binding en afvloeiing schoenen.

KERN	%
kern Vledder	0%
overig gemeente Westerveld	3%
Steenwijkerland	52%
Meppel	17%
Zwolle	6%
Internet e.d.	4%
Overig	17%

Tabel 28

Procentuele verdeling binding en afvloeiing huishoudelijke artikelen.

KERN	%
kern Vledder	1%
overig gemeente Westerveld	1%
Steenwijkerland	60%
Meppel	13%
Weststellingwerf	7%
Internet e.d.	7%
Overig	10%

Tabel 29

Procentuele verdeling binding en afvloeiing elektronica.

KERN	%
kern Vledder	1%
overig gemeente Westerveld	12%
Steenwijkerland	41%
Meppel	10%
Zwolle	5%
Internet e.d.	19%
Overig	12%

Tabel 30

Procentuele verdeling binding en afvloeiing woninginrichting.

KERN	%
kern Vledder	0%
overig gemeente Westerveld	6%
Weststellingwerf	31%
Steenwijkerland	27%
Meppel	15%
Groningen	4%
Internet e.d.	4%
Overig	12%

Tabel 31

Procentuele verdeling binding en afvloeiing doe-het-zelf.

KERN	%
kern Vledder	16%
overig gemeente Westerveld	5%
Steenwijkerland	60%
Meppel	10%
Internet e.d.	1%
Overig	9%

Tabel 32

Procentuele verdeling binding en afvloeiing bloemen en planten.

KERN	%
kern Vledder	20%
overig gemeente Westerveld	24%
Steenwijkerland	25%
Weststellingwerf	11%
Internet e.d.	1%
Overig	9%